

Temat: Pojęcie i koncepcje struktury społecznej.

Polecenie: Zróżnicowanie społeczeństwa pod kątem struktury demograficznej.

Załącznik: Skan podręcznika WOS str.36.

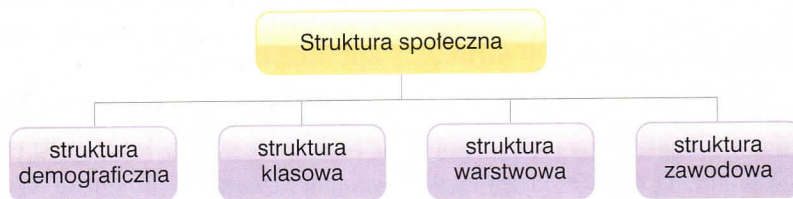
układ porozumień
między zbiorowościami
w społeczeństwie

W opozycji zarówno do teorii funkcjonalno-strukturalnej, jak i koncepcji konfliktowej pozostaje **koncepcja interakcyjna**. Jej zwolennicy, jak na przykład **Herbert Blumer**, odrzucają samo pojęcie struktury społecznej jako pewnego układu elementów tworzących całość. Ich zdaniem najważniejsze w życiu społecznym są przede wszystkim interakcje, jakie zachodzą między ludźmi podejmującymi wspólne działanie. Tak więc strukturę społeczną należałoby rozumieć jako pewien proces oraz układ porozumień i uzgodnień pomiędzy jednostkami.

Zwolennicy wymienionych koncepcji są zgodni, że struktury społecznej nie tworzą jednostki, tylko wiele różnych części składowych w zależności od koncepcji określanych jako zbiorowości społeczne, grupy, kategorie społeczne, układy porozumień itd. Wszystkie wymienione koncepcje łączy także całościowe traktowanie różnych zbiorowości w ramach struktury. Według nich na strukturę społeczną składają się różnego rodzaju zbiorowości społeczne, takie jak grupy, organizacje i instytucje społeczne, powiązane ze sobą układem różnych zależności i – mimo występowania sprzeczności, a czasami i konfliktów – stanowiące pewną całość.

3. Elementy struktury społecznej

Społeczeństwa są zróżnicowane pod wieloma względami. W ich strukturze występują między innymi różnice biologiczno-fizyczne oraz psychiczne. W ten sposób na przykład możemy wskazać grupy osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych. Wyodrębniamy również różnice demograficzne oraz najistotniejsze dla struktury społecznej – różnice społeczne.

Struktura demograficzna społeczeństwa pozwala na wyróżnienie grup w różnych kategoriach wiekowych. W zależności od potrzeb dzieli się społeczeństwo na osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Na podstawie tego typu danych planuje się między innymi politykę zatrudnienia. Podział dzieci na te w wieku przedszkolnym i te w wieku szkolnym pozwala zaplanować politykę oświatową. Liczebność poszczególnych grup wiekowych umożliwia nam ustalenie, czy mamy do czynienia ze społeczeństwem starzejącym się (wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym). Elementy struktury demograficznej to również podział ze względu na płeć. W Polsce mamy niewielką przewagę kobiet.

Struktura klasowa jest...
dwa ujęcia klas społeczny...
Według jej zwolenników...
sunków gospodarczych.

Do reprezentantów tej kon...
nowisko marksistowskie o...
rolę w historii XX wieku. M...
dwie klasy: posiadających s...
dwie klasy miały się zwalcz...
wego. Włodzimierz Lenin u...
stanowisko w ramach kon...
ryk, socjolog i religioznawc...
o „różnych szansach życiow...
stępu do dóbr. Max Weber...
wanie antagonizmów mię...
zmian dokonywanych na d...
znalazły wielu kontynuator...
mi w katolickiej nauce społ...

Odmianą koncepcję...
funkcjonalnych. Zakładają...
ne na klasy. Źródła podz...
cjonalnych. Zdaniem zwol...
berta E. Moora – każde s...
być podzielone. Różnice p...
nych i niematerialnych (pr...
którzy dzięki swym kwalif...
Rozdzielnictwo tego rodz...

Współczesne społecze...
znacznikami pozycji w hie...
ność, wykształcenie, wyko...
cia. Mniejsze znaczenie...
wywodzący się z klasy robo...
nia oraz dobrze płatnej pra...
klas. Pierwsza z nich to wła...
cze najwyższego szczebla i...
dzie mający niskie wykszta...
cjonalnych kwalifikacji (sprzą...
lokuje się tak zwana klasa...
ską; należą do niej między...
rownicze, specjaliści (lekar...
ni robotnicy. Zwykle klas...
demokratycznego. Ze wzg...
wpływ na funkcjonowanie...

skład społeczeństwa
pod względem
liczebności, wieku, płci
i zdolności do pracy